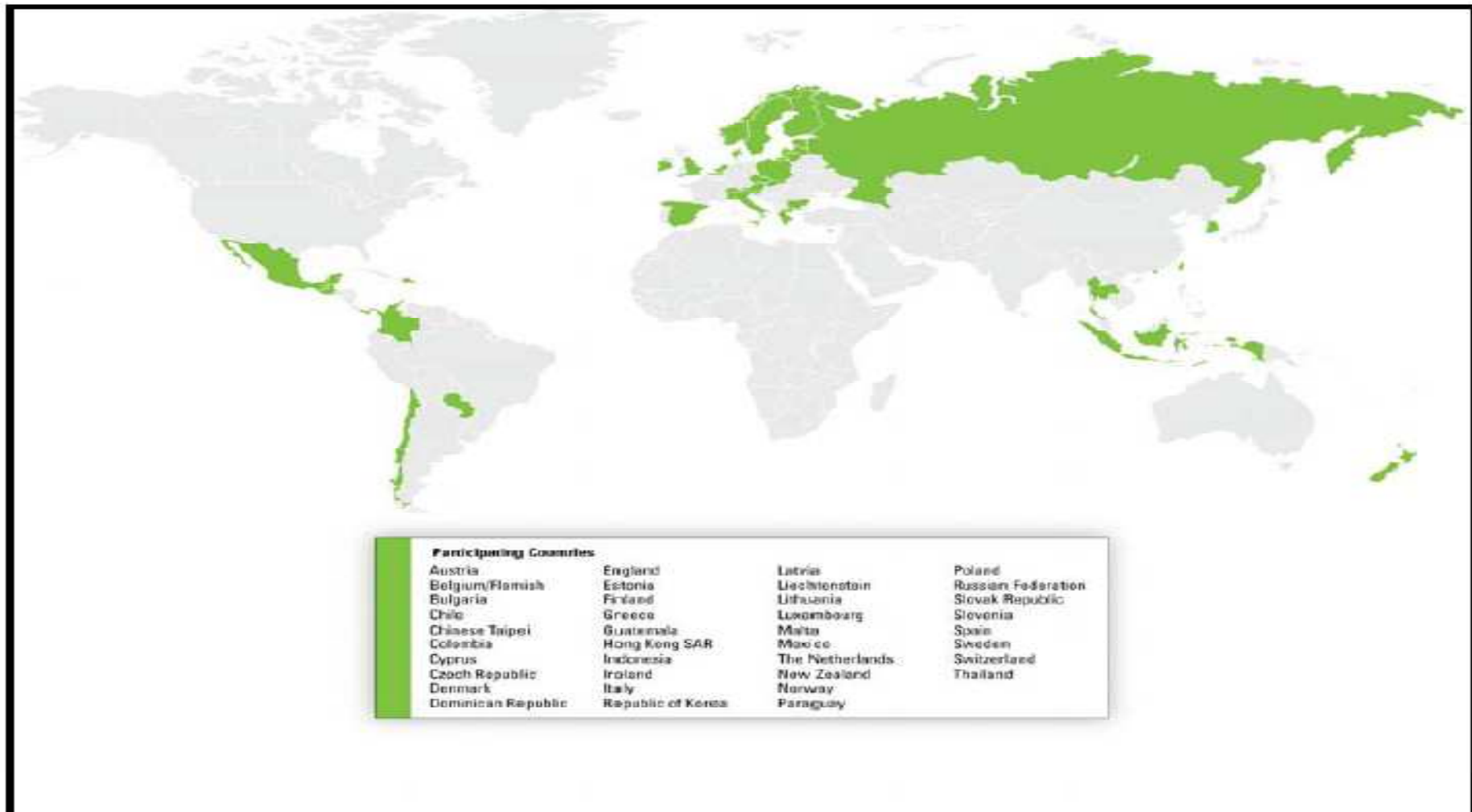

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego

17 maj 2011

Ministerstwo Edukacji Narodowej

Badanie 'International Civic and Citizenship Education Study'(skr. ICCS) zorganizowane przez International Association for the Evaluation of Educational Achievement

Podstawowe informacje o badaniu

Docelowa zbiorowość statystyczna (target population)

1. uczniowie:

oddziału 8 (obowiązkowo), wiek - 14 lat, czyli odbywający 8 rok nauczania; oraz oddziału 9 (opcjonalnie - dla zbadania trendu); z możliwości skorzystało niewiele krajów,

2. nauczyciele uczący w klasach 8 poziom nauczania, tj. tego, z którego byli losowani uczniowie,
3. szkoły, w których uczniowie uczą się na 8 poziomie nauczania.

Próba statystyczna

1. warstwowa próba szkół w każdym z uczestniczących krajów: przynajmniej 150 szkół,
2. losowy dobór 1 klasy w każdej z wylosowanych szkół,
3. losowy dobór nauczycieli uczących na poziomie 8 w wylosowanych szkołach (w analizach nie będzie łączenia ucznia i nauczyciela).

Liczebności prób statystycznych

W tym największym międzynarodowym pomiarze wiedzy obywatelskiej wzięło udział:

- ponad **140 000** uczniów; w Polsce 3249 uczniów tj. 90,4% wszystkich uczniów uczęszczających do wylosowanych w Polsce szkół; 91,1% wszystkich uczniów po zastąpieniu jednej ze szkół szkołą z listy rezerwowej (stopa realizacji);
- ponad **5 000** szkół wylosowanych do badania w 38 krajach; w Polsce 150 szkół;
- ponad **62 000** nauczycieli prowadzących lekcje w tych szkołach; w Polsce 2081 nauczycieli, tj. 95,8% uczących uczniów 8 poziomu nauczania w wylosowanych szkołach; 96,2% po dodaniu jednej szkoły z listy rezerwowej w miejsce szkoły, która odmówiła współpracy.

Sposób opowiadania o kłopotach wychowawców w literaturze socjologicznej

Co młody człowiek myśli o sobie:

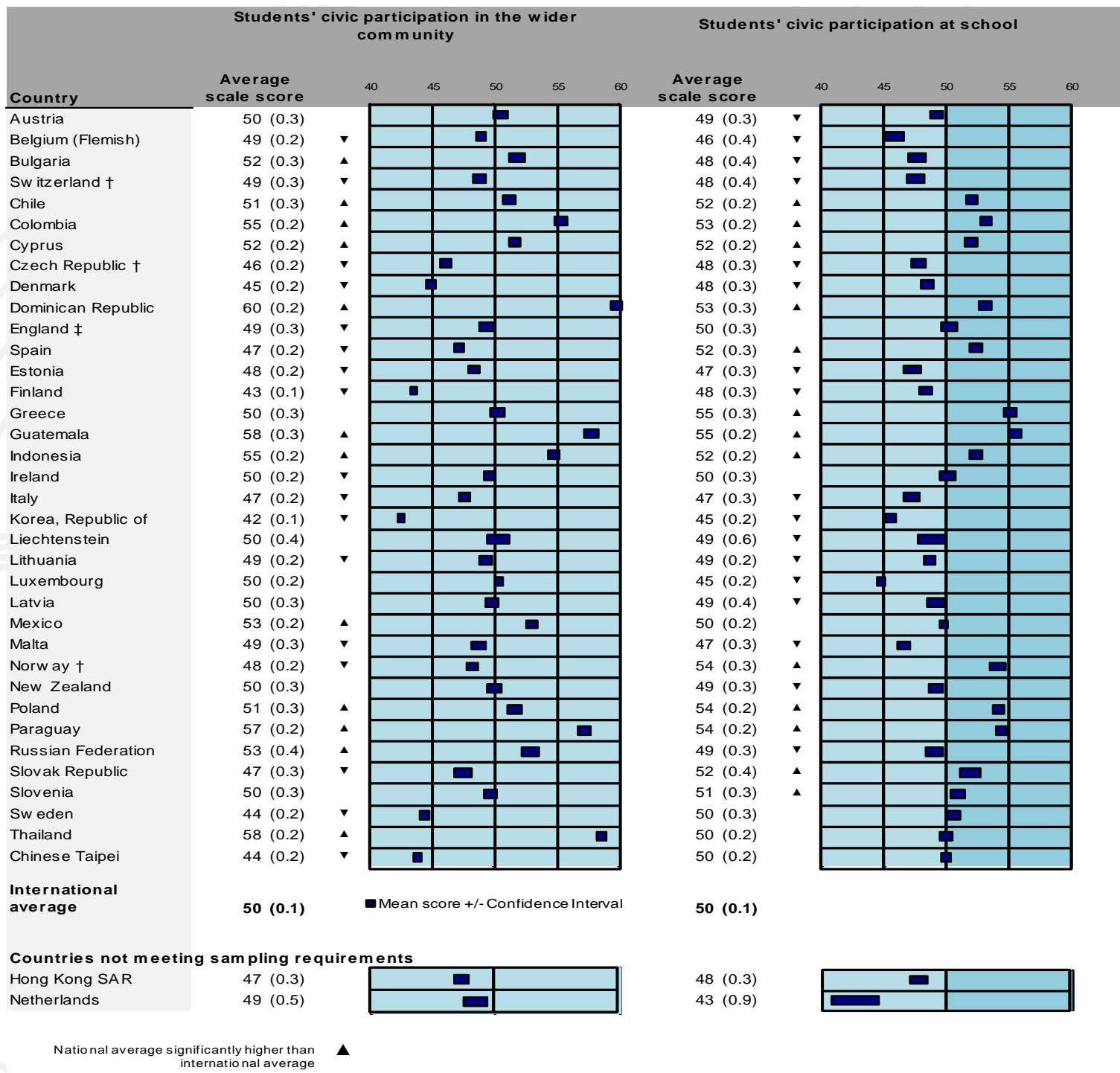
- informacje
- umiejętności
- czas
- pieniądze

Co młody człowiek myśli o zadaniu (aktywności obywatelskiej):

- przekonania, że z uczestnictwa płynie radość i satysfakcja,
- przekonania, że uczestnictwo w sprawach publicznych należy do zakresu odpowiedzialności członka społeczeństwa,
- uznania, że problemy publiczne zasługują na to, by się angażować w ich rozwiązanie – są istotne, ważne,
- przekonania, że moje/twoje zaangażowanie robi różnicę, nie jest bez znaczenia.

Działanie
obywatelskie

ICCS 2009
wyniki na
skalach
aktywności
(działań
obywatelskich)

Obywatelska aktywność młodzieży – dwie hipotezy: 1. młodzież wycofuje się ze sfery publicznej; 2. młodzież jest aktywna, ale inaczej

<i>Młodzieżówka partii politycznej lub związku zawodowego</i>		<i>Organizacja na rzecz ochrony środowiska naturalnego</i>		<i>Organizacja na rzecz praw człowieka</i>		<i>Dobrowolna grupa działająca na rzecz społeczności lokalnej</i>		<i>Grupa zbierająca datki na cele społeczne</i>		<i>Organizacja kulturalna</i>		<i>Kampania grupy młodych osób na rzecz jakiejś sprawy</i>	
Dominikana	25	Tajlandia	71	Dominikana	50	Dominikana	70	Belgia flam.	60	Tajlandia	38	Gwatemala	62
Tajlandia	23	Indonezja	61	Tajlandia	39	Paragwaj	69	Holandia	60	Dominikana	33	Rosja	62
Gwatemala	22	Dominikana	58	Kolumbia	36	Gwatemala	64	Lichtenstein	58	Gwatemala	28	Tajlandia	59
Paragwaj	19	Kolumbia	55	Gwatemala	34	Kolumbia	57	Tajlandia	56	Indonezja	24	Dominikana	58
Cypr	18	Gwatemala	55	Indonezja	31	Tajlandia	57	Gwatemala	55	Nowa Zeland.	23	Paragwaj	54
Anglia	15	Polska	50	Paragwaj	31	Irlandia	50	Dominikana	54	Meksyk	22	Kolumbia	45
Meksyk	15	Paragwaj	49	Meksyk	25	Meksyk	46	Cypr	53	Paragwaj	22	Chile	42
Kolumbia	14	Grecja	43	Rosja	23	Estonia	44	Luksemburg	52	Cypr	18	Meksyk	39
Indonezja	14	Bułgaria	41	Cypr	22	Chile	40	Norwegia	52	Rosja	18	Łotwa	38
Malta	14	Meksyk	40	Bułgaria	21	Indonezja	40	Paragwaj	52	Bułgaria	17	Bułgaria	37
Nowa Zeland.	13	Rosja	39	Grecja	17	Nowa Zeland.	40	Austria	51	Kolumbia	17	Lichtenstein	35
Austria	11	Cypr	38	Luksemburg	17	Anglia	39	Indonezja	50	Litwa	17	Luksemburg	35
Lichtenstein	11	Litwa	35	Polska	17	Łotwa	38	Szwajcaria	49	Grecja	16	Słowenia	35
Litwa	11	Łotwa	33	Chile	16	Bułgaria	37	Nowa Zeland.	47	Malta	16	Austria	33
Luksemburg	11	Chile	31	średnia międ.	16	Malta	36	Polska	47	Polska	15	Estonia	30
Rosja	11	średnia międ.	29	Litwa	15	Polska	36	Anglia	46	Austria	14	średnia międ.	29
średnia międ.	10	Honk Kong	29	Włochy	14	Austria	35	Meksyk	44	Łotwa	14	Grecja	27
Bułgaria	9	Słowenia	28	Lichtenstein	14	średnia międ.	34	Słowenia	44	Luksemburg	14	Polska	27
Chile	9	Włochy	26	Hiszpania	14	Honk Kong	33	Irlandia	43	średnia międ.	14	Cypr	25
Estonia	9	Luksemburg	26	Austria	13	Rosja	30	Kolumbia	41	Słowenia	13	Litwa	25
Łotwa	9	Malta	23	Łotwa	13	Luksemburg	28	Bułgaria	40	Anglia	12	Słowacja	24
Grecja	8	Czechy	21	Szwajcaria	13	Słowacja	27	Chile	40	Norwegia	12	Włochy	23
Irlandia	8	Nowa Zeland.	21	Słowacja	12	Cypr	26	średnia międ.	39	Belgia flam.	11	Norwegia	23
Norwegia	8	Szwajcaria	21	Norwegia	10	Lichtenstein	26	Grecja	37	Włochy	11	Szwajcaria	23
Honk Kong	8	Austria	19	Słowenia	10	Hiszpania	26	Dania	36	Lichtenstein	11	Hiszpania	22
Szwecja	7	Estonia	19	Czechy	9	Szwajcaria	26	Honk Kong	34	Chile	10	Indonezja	21
Słowacja	6	Słowacja	19	Irlandia	9	Słowenia	24	Hiszpania	32	Tajwan Taipei	10	Irlandia	20
Słowenia	6	Anglia	18	Malta	9	Holandia	24	Litwa	31	Estonia	10	Czechy	19
Szwajcaria	6	Hiszpania	18	Anglia	8	Belgia flam.	23	Czechy	29	Irlandia	10	Belgia flam.	17
Holandia	6	Lichtenstein	17	Estonia	8	Włochy	23	Malta	28	Słowacja	9	Anglia	17
Belgia flam.	5	Belgia flam.	15	Belgia flam.	7	Litwa	23	Rosja	28	Szwajcaria	8	Malta	17
Włochy	5	Holandia	14	Nowa Zeland.	7	Grecja	21	Słowacja	26	Honk Kong	8	Nowa Zeland.	14
Hiszpania	5	Norwegia	13	Szwecja	7	Tajwan -Taipei	20	Włochy	24	Hiszpania	7	Szwecja	14
Tajwan- Taipei	4	Irlandia	10	Holandia	7	Norwegia	20	Szwecja	23	Holandia	7	Dania	13
Czechy	4	Tajwan- Taipei	9	Honk Kong	6	Korea Płd.	18	Łotwa	22	Czechy	6	Holandia	12
Dania	4	Finlandia	9	Tajwan- Taipei	3	Finlandia	14	Finlandia	20	Dania	6	Finlandia	10
Korea Płd.	4	Szwecja	8	Dania	3	Szwecja	14	Tajwan- Taipei	17	Szwecja	6	Korea Płd.	10
Polska	4	Korea Płd.	5	Korea Płd.	2	Czechy	13	Estonia	15	Finlandia	2	Honk Kong	9
Finlandia	3	Dania	3	Finlandia	1	Dania	12	Korea Płd.	8	Korea Płd.	2	Tajwan- Taipei	6

National means for students' self-concept in politics and students' citizenship self-efficacy

Country	Students' self-concept in politics					Students' sense of citizenship self-efficacy						
	Average scale score	40	45	50	55	60	Average scale score	40	45	50	55	60
Austria	50 (0.2)	▲					50 (0.2)					
Belgium (Flemish)	45 (0.3)	▼					47 (0.2)	▼				
Bulgaria	50 (0.2)						50 (0.3)					
Switzerland †	48 (0.2)	▼					48 (0.2)	▼				
Chile	51 (0.2)	▲					52 (0.2)	▲				
Colombia	52 (0.2)	▲					53 (0.3)	▲				
Cyprus	51 (0.2)	▲					51 (0.3)	▲				
Czech Republic †	44 (0.2)	▼					47 (0.1)	▼				
Denmark	50 (0.3)						50 (0.2)					
Dominican Republic	55 (0.2)	▲					57 (0.3)	▲				
England ‡	50 (0.3)						50 (0.2)					
Spain	49 (0.2)	▼					49 (0.2)	▼				
Estonia	50 (0.2)						48 (0.2)	▼				
Finland	45 (0.2)	▼					46 (0.2)	▼				
Greece	53 (0.2)	▲					52 (0.2)	▲				
Guatemala	55 (0.2)	▲					54 (0.2)	▲				
Indonesia	56 (0.2)	▲					51 (0.2)	▲				
Ireland	51 (0.2)	▲					49 (0.2)	▼				
Italy	52 (0.2)	▲					51 (0.3)	▲				
Korea, Republic of	48 (0.2)	▼					55 (0.2)	▲				
Liechtenstein	47 (0.5)	▼					48 (0.4)	▼				
Lithuania	51 (0.1)	▲					50 (0.2)					
Luxembourg	46 (0.2)	▼					48 (0.2)	▼				
Latvia	50 (0.2)	▲					49 (0.2)	▼				
Mexico	52 (0.1)	▲					53 (0.2)	▲				
Malta	51 (0.3)	▲					47 (0.3)	▼				
Norway †	48 (0.3)	▼					50 (0.2)					
New Zealand	50 (0.2)						48 (0.3)	▼				
Poland	52 (0.2)	▲					51 (0.2)	▲				
Paraguay	52 (0.2)	▲					52 (0.2)	▲				
Russian Federation	52 (0.2)	▲					49 (0.2)	▼				
Slovak Republic	48 (0.2)	▼					48 (0.2)	▼				
Slovenia	47 (0.3)	▼					50 (0.3)					
Sweden	47 (0.3)	▼					49 (0.3)	▼				
Thailand	55 (0.2)	▲					54 (0.2)	▲				
Chinese Taipei	49 (0.2)	▼					48 (0.2)	▼				
International average	50 (0.0)						50 (0.0)					

Countries not meeting sampling requirements

Hong Kong SAR	51 (0.2)					50 (0.2)						
Netherlands	45 (0.3)					48 (0.6)						

National average significantly higher than international average ▲
 National average significantly lower than international average ▼

On average, students with a score in this range have more than 50% probability to respond to statements indicating positive self-concept in politics with:
 Disagreement
 Agreement

On average, students with a score in this range have more than 50% probability to think that they would do civic activities:
 Not very well or not well at all
 At least fairly well

† Met guidelines for sampling participation rates only after replacement schools were included.
 ‡ Nearly satisfied guidelines for sample participation only after replacement schools were included.
 * Survey administration did not follow international guidelines.
 * National Desired Population does not cover all of International Desired Population

Tabela 1. INPOLEF**Students' sense of internal political efficacy**

I know more about politics than most people my age
When political issues or problems are being discussed, I usually have something to say
I am able to understand most political issues easily
I have political opinions worth listening to
As an adult I will be able to take part in politics
I have a good understanding of the political issues facing this country

Tabela 2. Twierdzenia, z których powstała skala ‘poczucia własnej politycznej efektywności’

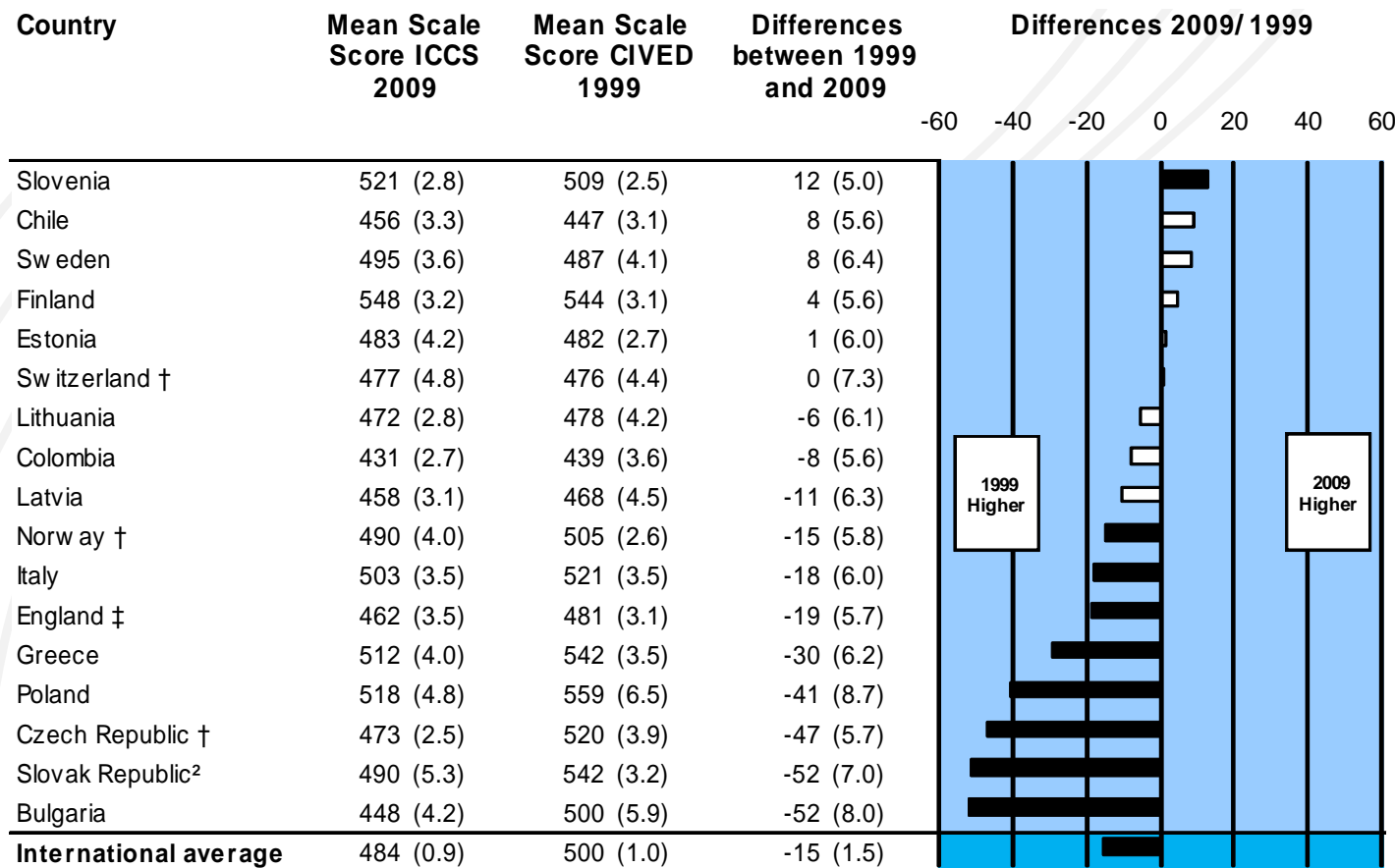
(ang. *Students' sense of internal political efficacy*). Nazwa skali INPOLEF.

Wiem więcej o polityce niż większość moich rówieśników.
Zazwyczaj mam coś do powiedzenia, kiedy dyskutuje się o problemach politycznych.
Potrafię łatwo zrozumieć większość spraw politycznych.
Warto wysłuchać moich opinii o polityce.
Jako dorosły człowiek będę potrafił(a) uczestniczyć w życiu politycznym.
Dobrze rozumiem sprawy polityczne, które dotyczą tego kraju.

Bariery wewnętrzne dla działania: informacje, umiejętności, czas

	porównanie ze średnią międzynarodową	średnia wyniku w teście wiedzy i umiejętności	błąd standardowy średniej w próbie	miesiąc badania	uczniowie klasy:	średnia wieku badanych uczniów	Nr.	Kraj	Średni wynik	Błąd standardowy	Rok szkolnej nauki	Średnia wieku	W stosunku do średniej ICCS
Polska	↑	111	1,7	5/99-6/99	8	15	1.	1. Finlandia	576	2,4	8	14,7	▲
Finlandia	↑	109	0,7	4/99	8	14,8	2.	2. Dania	576	3,6	8	14,9	▲
Cypr	↑	108	0,5	5/99	9	14,8	3.	3. Korea pld.	565	1,9	8	14,7	▲
Grecja	↑	108	0,8	3/99-6/99	9	14,7	4.	4. Tajwan - Taipei	559	2,4	8	14,2	▲
Hongkong	↑	107	1,1	6/99-7/99	9	15,3	5.	5. Szwecja	537	3,1	8	14,8	▲
Stany Zjednoczone	↑	106	1,2	10/99	9	14,7	6.	6. Polska	536	4,7	8	14,9	▲
Włochy	↑	105	0,8	4/99-5/99	9	15	7.	7. Irlandia	534	4,6	8	14,3	▲
Słowacja	↑	105	0,7	5/99-6/99	8	14,3	8.	8. Szwajcaria	531	3,8	8	14,7	▲
Norwegia	↑	103	0,5	4/99-6/99	8	14,8	9.	9. Liechtenstein	531	3,3	8	14,8	▲
Czechy	↑	103	0,8	4/99-5/99	8	14,4	10.	10. Włochy	531	3,3	8	13,8	▲
Australia	•	102	0,8	8/99	9	14,6	11.	11. Słowacja	529	4,5	8	14,4	▲
Węgry	•	102	0,6	3/99	8	14,4	12.	12. Estonia	525	4,5	8	15,0	▲
Słowenia	•	101	0,5	4/99	8	14,8	13.	13. Anglia	519	4,4	9	14,0	▲
Dania	•	100	0,5	4/99	8	14,8	14.	14. Nowa Zelandia	517	5,0	9	14,0	▲
średnia #							15.	15. Słowenia	516	2,7	8	13,7	▲
Niemcy	•	100	0,5	4/99-7/99	8	brak danych	16.	16. Norwegia	515	3,4	8	13,7	▲
Rosja	•	100	1,3	4/99-5/99	9	15,1	17.	17. Belgia flamnd.	514	4,7	8	13,9	▲
Anglia	•	99	0,6	11/99	9	14,7	18.	18. Czechy	510	2,4	8	14,4	
Szwecja	•	99	0,8	10/99-12/99	8	14,3	19.	19. Rosja	506	3,8	8	14,7	
Szwajcaria	•	98	0,8	4/99 - 7/99	8 i 9	15	20.	20. Litwa	505	2,8	8	14,7	
Bułgaria	•	98	1,3	5/99-6/99	8	14,9	21.	21. Hiszpania	505	4,1	8	14,1	
Portugalia	↓	96	0,7	4/99	8	14,5	22.	22. Austria	503	4,0	8	14,4	
Belgia frank.	↓	95	0,9	3/99-4/99	8	14,1	23.	23. Malta	490	4,5	9	13,9	▼
Estonia	↓	94	0,5	4/99	8	14,7	24.	24. Chile	483	3,5	8	14,2	▼
Litwa	↓	94	0,7	5/99	8	14,8	25.	25. Łotwa	482	4,0	8	14,8	▼
Rumunia	↓	92	0,9	5/99	8	14,8	26.	26. Grecja	476	4,4	8	13,7	▼
Łotwa	↓	92	0,9	4/99 - 5/99	8	14,5	27.	27. Luksemburg	473	2,2	8	14,6	▼
Chile	↓	88	0,7	10/99	8	14,3	28.	28. Bułgaria	466	5,0	8	14,7	▼
Kolumbia	↓	86	0,9	4/99 i 10/99	8	14,6	29.	29. Kolumbia	462	2,9	8	14,4	▼
							30.	30. Cypr	453	2,4	8	13,9	▼
							31.	31. Meksyk	452	2,8	8	14,1	▼
							32.	32. Tajlandia	452	3,7	8	14,4	▼
							33.	33. Gwatemala	435	3,8	8	15,5	▼
							34.	34. Indonezja	433	3,4	8	14,3	▼
							35.	35. Paragwaj	424	3,4	9	14,9	▼
							36.	36. Dominikana	380	2,4	8	14,8	▼
							16.	Hong Kong	554	5,7	8	14,3	
								Holandia	494	7,6	8	14,3	

Argument za hipotezą o obywatelskim wycofaniu młodzieży – zmiana w czasie

() Standard errors appear in parentheses.

† Met guidelines for sampling participation rates only after replacement schools were included.

‡ Nearly satisfied guidelines for sample participation only after replacement schools were included.

¹ Survey administration did not follow international guidelines.

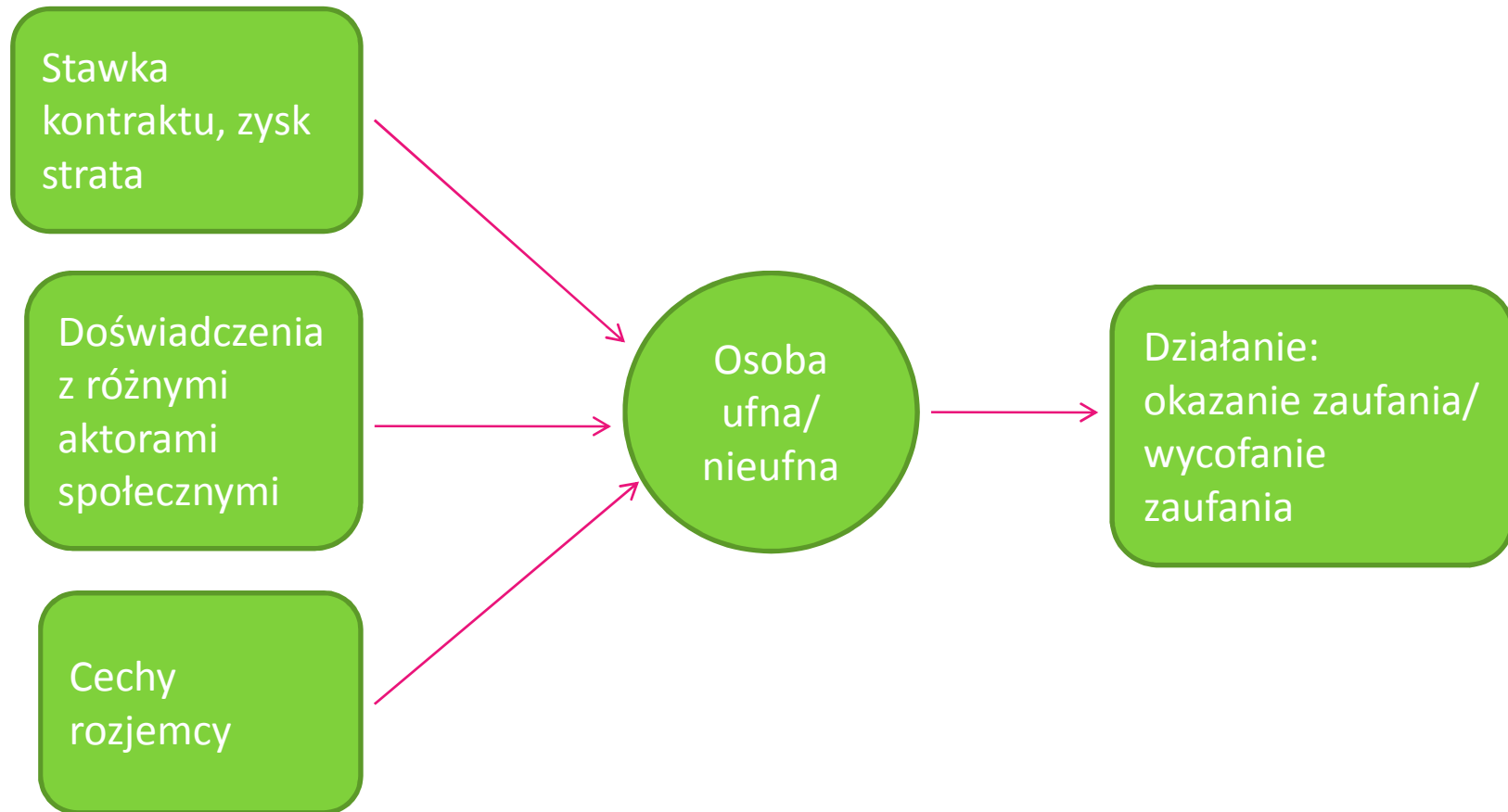
² National Desired Population does not cover all of International Desired Population

■ Difference statistically significant at .05 level.

□ Difference not statistically significant.

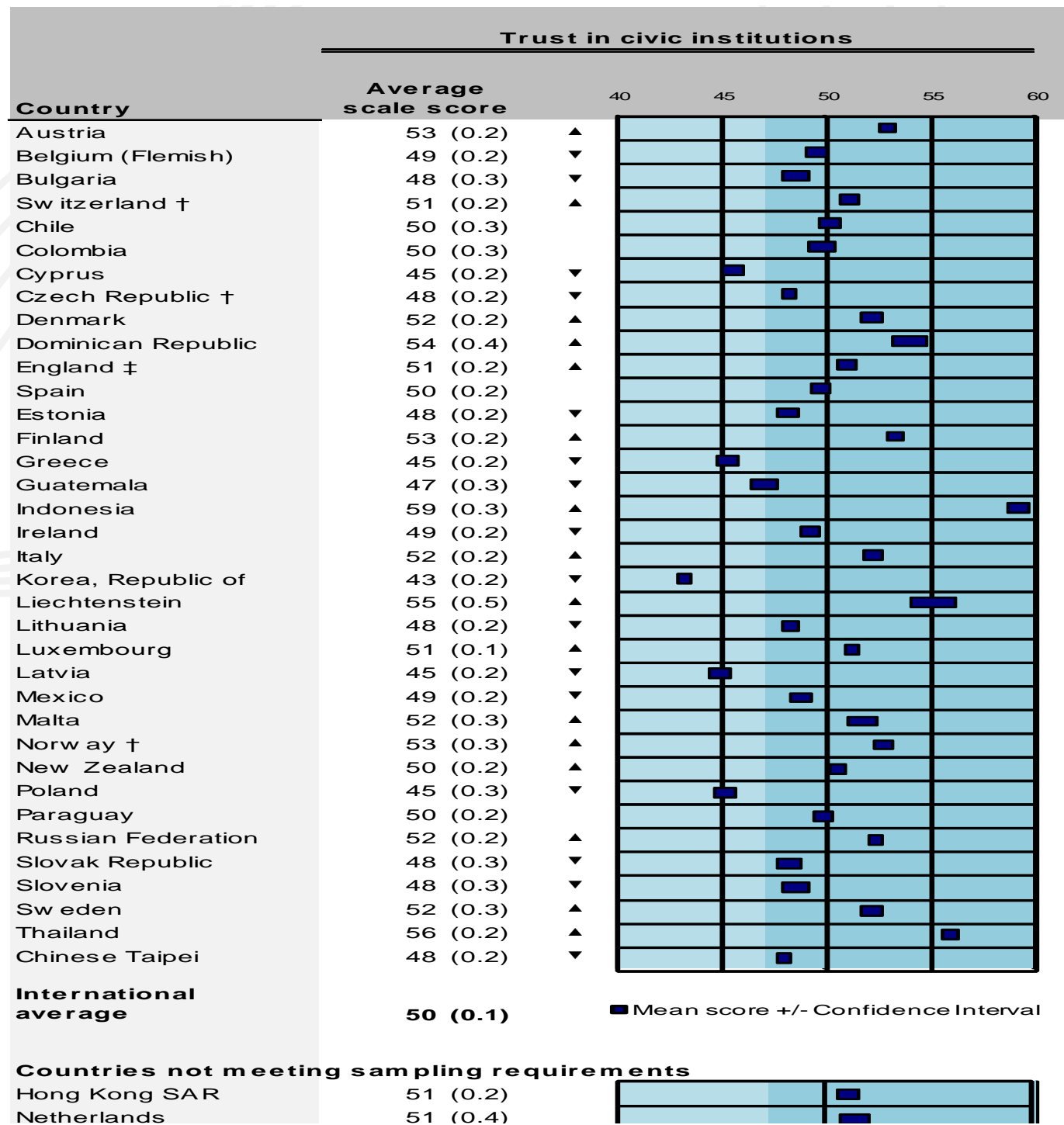
Myślenie o zadaniu: Czy polityka, sfera publiczna zasługuje na to, żeby się w nią angażować? Problematyka zaufania.

t

ICCS 2009

Wyniki krajów na skali zaufania

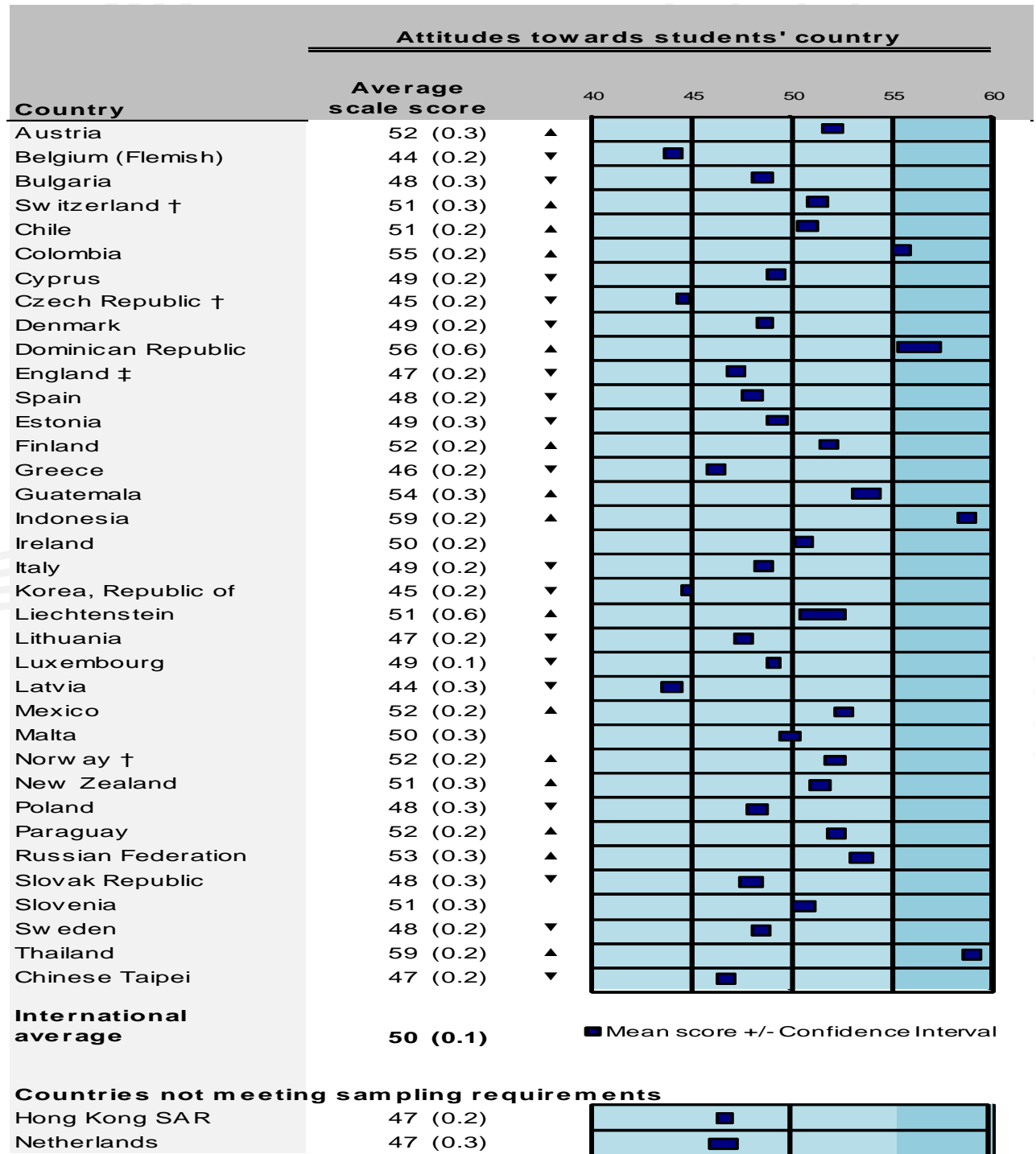

Zaufanie w badaniach ICCS IEA 2009

ufam całkowicie i ufam w dużym stopniu									
rząd krajowy		partie polityczne		media		szkoły		ludzie ogólnie	
Indonezja	96	Indonezja	66	Włochy	81	Indonezja	96	Indonezja	77
Rosja	88	Lichteststein	64	Finlandia	80	Tajlandia	91	Finlandia	76
Tajlandia	85	Finlandia	61	Dominikana	76	Dominikana	88	Słowenia	71
Finlandia	82	Tajlandia	61	Indonezja	75	Gwalemalia	88	Lichteststein	70
Lichteststein	82	Szwecja	60	Chile	74	Paragwaj	88	Dania	68
Austria	77	Dania	56	Paragwaj	74	Kolumbia	87	Szwecja	67
Dominikana	74	Norwegia	56	Kolumbia	72	Rosja	84	Litwa	66
Włochy	74	Malta	55	Tajlandia	72	Hiszpania	82	Austria	64
Szwecja	73	Niderlandy	53	Bułgaria	70	Włochy	82	Bułgaria	64
Dania	72	Włochy	52	Gwalemalia	70	Bułgaria	80	Szwajcaria	64
Luksemburg	72	Dominikana	51	Malta	70	Chile	80	Irlandia	64
Anglia	71	Rosja	51	Hiszpania	69	Litwa	80	Luksemburg	64
Hongkong	70	Austria	48	Litwa	67	Finlandia	76	Czechy	63
Niderlandy	70	Luksemburg	48	Czechy	65	Malta	76	Tajlandia	63
Szwajcaria	69	Szwajcaria	46	Łotwa	65	Irlandia	75	Dominikana	61
Norwegia	68	Słowenia	45	Słowenia	64	Hongkong	75	Hiszpania	59
Nowa Zelandia	66	Anglia	43	Luksemburg	62	Niderlandy	75	Estonia	58
Paragwaj	66	Nowa Zelandia	42	srednia	61	srednia	75	Łotwa	58
Chile	65	srednia	41	Słowacja	58	Belgia flam	74	Nowa Zelandia	58
Kolumbia	62	Hiszpania	40	Cypr	57	Dania	74	Polska	58
Hiszpania	62	Irlandia	40	Lichteststein	57	Czechy	73	srednia	58
Estonia	62	Hongkong	38	Meksyk	57	Anglia	73	Belgia flam	57
Malta	62	Belgia flam	35	Dania	56	Grecja	73	Grecja	57
srednia	62	Kolumbia	35	Szwajcaria	54	Łotwa	73	Paragwaj	57
Meksyk	58	Meksyk	35	Estonia	54	Meksyk	72	Niderlandy	57
Słowacja	57	Chile	34	Szwecja	54	Norwegia	72	Chile	52
Bułgaria	56	Litwa	33	Austria	53	Estonia	71	Anglia	52
Słowenia	56	Bułgaria	32	Polska	52	Tajwan	71	Włochy	52
Czechy	55	Paragwaj	32	Korea Pd	51	Lichteststein	70	Norwegia	52
Litwa	54	Cypr	31	Norwegia	51	Luksemburg	70	Rosja	51
Irlandia	52	Słowacja	31	Nowa Zelandia	49	Nowa Zelandia	68	Słowacja	51
Belgia flam	51	Czechy	28	Belgia flam	48	Słowenia	68	Tajwan	51
Cypr	51	Gwalemalia	26	Grecja	48	Austria	67	Malta	50
Gwalemalia	45	Tajwan	26	Irlandia	48	Szwajcaria	67	Kolumbia	49
Tajwan	44	Grecja	25	Niderlandy	48	Słowacja	65	Cypr	47
Grecja	41	Łotwa	25	Anglia	46	Szwecja	64	Gwalemalia	47
Polska	36	Estonia	23	Tajwan	43	Polska	63	Meksyk	47
Łotwa	32	Polska	23	Hongkong	42	Cypr	57	Korea Pd	39
Korea Pd	20	Korea Pd	18	Rosja	41	Korea Pd	45	Hongkong	30

ICCS 2009

Wartość zadania:
Czy widzą, że
sprawa, dla której
się angażują jest
ważna?

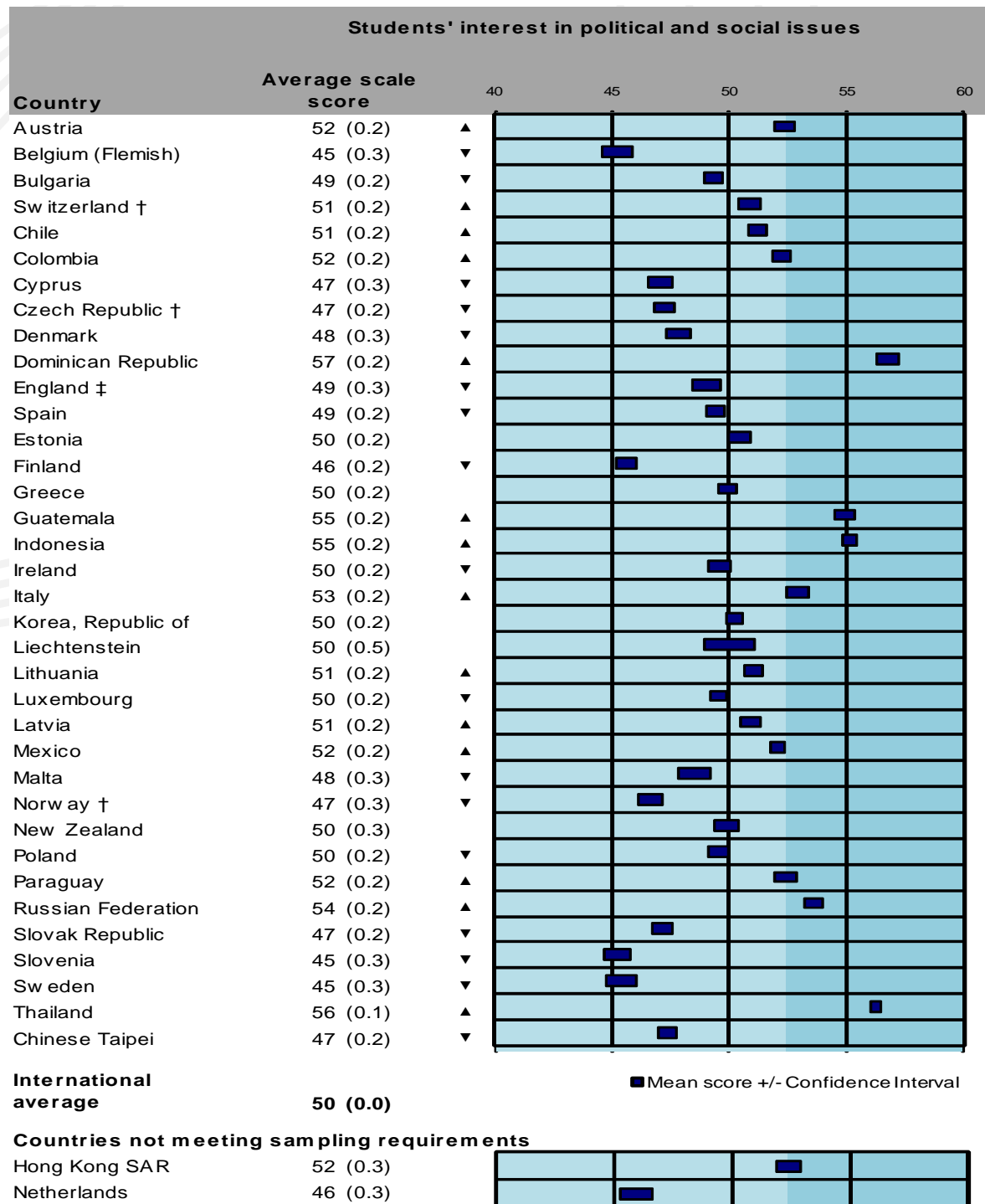

ICCS 2009

Wartość zadania:

Czy widzą, że sprawa, dla której się angażują jest ważna?

Zainteresowanie polityką

Hipotezy dotyczące deficytów u polskich uczniów:

Nazwa problemu	Ciężar problemu
<p>przekonania, że z uczestnictwa płynie <u>radość i satysfakcja</u>,</p>	
<p>przekonania, że uczestnictwo w sprawach publicznych należy do zakresu <u>odpowiedzialności</u> członka społeczeństwa,</p>	
<p>uznania, że problemy publiczne <u>zasługują</u> na to, by się angażować w ich rozwiązanie – są istotne, ważne,</p>	!
<p>przekonania, że moje/twoje zaangażowanie <u>robi różnicę</u>, nie jest bez znaczenia.</p>	!

Thank you for your attention.